Száz százalék alatt

Már a statisztika is sok gondról számol be az újszegedi kendergyárban: nagyon magas a szövőteremben a száz százalék alatt teljesítők száma.

Összesen 367-en dolgoznak a teremben. S negyven százalékuk, azaz 150 szövő nem képes teljesíteni normáját. Ezt mutatja a fél éves átlagos teljesítményszázalék. Ez a szám, így magában véve is szomorú képet mutat, és még aggasztóbbnak tűnik a helyzet, ha összehasonlítjuk az elmúlt év adataival, amikor egy évben 110 fő volt a normát nem teljesítők száma.

Rossz az anyag, nagy a hőség

— Adjanak jó árut, akkor termelünk rendesen! — fakad ki Seres Lászlónéból a szó. — Nézze meg ezt a hengert is. Nagyon rossz a széle, állandóan szakad, mert beleraknak rothadt fonalat is.

— Nekem is kifizetőbb lenne, ha többet keresnék, de hiába! nem megy. Most operáltak néhány hete, nem tudok úgy ugrálni, mintha mi sem történt volna. És az az igazság, hogy nagyon rosszul mennek a gépek! — panaszolja Horváth Irén.

Kalicka Margit már hét éves szövős múltra tekint vissza. Mi az oka, hogy még most sem megy?

— Ha állandóan egy gépen dolgozhatnék, be tudnám gyakorolni magam. De így! Hol itt, hol ott — ez nagyon rossz. Volt állandó gépem, de azt leszerelték már több mint egy éve. Azóta olyan vándormadár lettem. Pedig az állandó gépen jó szövő voltam.

Az eddig kérdezettek két, vagy egygépes szövők voltak. Kelemen Lászlónénak négy géppel kell bánni. Azt mondja, győzi ő azokat, csak akkor nem, ha egyszerre több nehéz áru van rajtuk. Bizonyára az áruelosztásban van a hiba, mert egyik váltója sem éri el a száz százalékot.

Általában hasonlókat panaszkodott valamennyi megkérdezett. Szidják a »ponyva«-cikket. Azt mondják, nagyon rossz minőségű a fonál, amelyből készül. A »zebra« zöld csíkos szőnyegről is hasonló a vélemény.

— Két szőnyeget nem lehet elhajtani, amikor csak egyik gépemen volt szőnyeg, termeltem 115 százalékra is — adja a bizonyságot Nagy M. Mária. — Meg ez a hőség... — Nem is folytatja a mondatot. Aki néhány percet a teremben tölt, megérti szó nélkül is, hogy valóban nagyon nehéz lehet így dolgozni.

A jól dolgozók véleménye

Vajon a felsorolt okok csak hivatkozások? Csak azért mondják, hogy elhárítsák magukról a felelősséget? Mégis lehet igazság a szavaikban, hiszen a szövőterem dolgozóinak negyven százalékáról van szó. És a többiek!? A többiek — körülbelül kétszázan vannak — hogyan tudják mégis elérni a kívánt normát. Hiszen munkakörülményeik megegyeznek.

— A keveset termelőknél két nagy hibát látok. Talán egyikről sem tehetnek, csak közvetve — mondja Kiss Mihályné. — A legnagyobb baj, hogy nem tudják beosztani idejüket, s ez abból adódik, hogy legtöbbnek nincs meg a kellő gyakorlata. De mindennek a fő okozója, hogy nem foglalkoznak úgy, ahogy kellene az új, fiatal szövőkkel.

Fogas Andrásné is úgy véli, hogy a nemteljesítők száma azért ugrott meg ennyire, mert túl sok az új dolgozó. Azoknak nem megy. Ha megnézzük azonban a nyolcvan, száz százalék között ingadozók hosszú névsorát, akkor láthatjuk, hogy a fiatal szövők mellett szép számmal van több éves gyakorlattal rendelkező is.

— Nézetem szerint az a baj, hogy hiba van az áruféleségek elosztásánál. Az egyik szövő valamennyi gépére állandóan könnyű, a másik meg nehéz árut kap. Így azután van, aki képes arra, hogy huzamosabb ideig, állandó jelleggel jól dolgozzon, a másik meg hiába iparkodik, látszatja nincs.

Hozzáteszik még, hogy akad olyan szövő is, aki »ellógja« az időt. De az ilyen lelkiismeretlenek csoportja, nem számottevő.

Sok az új szövő

— Én is úgy látom, hogy nagyon rossz a helyzet. Ami panasz itt elhangzott, abban sok az igazság. Meleg az idő igaz, de nem tehetünk ellene semmit. Több anyag minősége rossz, olyan alapanyagot használhatunk fel, amilyent kapunk — mondja Lebák József szövődevezető. — És nagyon sok az új szövő is. Munkaerőben sem válogathatunk, olyanokat veszünk fel, akik éppen jelentkeznek.

Elmondja, hogy az év első hét hónapjában az 570 szövődei dolgozó közül kilencvenen léptek ki. S ebből negyenhat szövő volt. Ez a teremlétszám 17 százaléka. Ennyi embert pótolni valóban nagyon nehéz. Próbálták kutatni, hogy miért mennek el, hiszen ezek között tekintélyes számot tesznek ki a régi szövők. A legtöbbjük az épülő textilművekbe megy. Az tisztább munkahely, újabb is és modernebb is. Úgy látszik megéri, hogy munkahelyet változtassanak.

— Abban igaza volt Kiss Mihálynénak, hogy nem megfelelő a szövőutánpótlás képzése, oktatása. Ezt már mi is beláttuk, és most új oktatási formával próbálkozunk. Indítottunk tanuló partit, ahol több munkamódszerátadó foglalkozik a tanulókkal. Reméljük ez majd beválik, meghozza a változást.

Azzal egyetértett, hogy valóban fennáll a szövőteremben, hogy egyik szövő jobban, a másik kevésbé leterhelt. Vannak egygépes szövők, akik — véleménye szerint — fizikailag, s elméletileg sem tudják úgy ellátni egy gépüket, hogy azon a normát teljesítsék. Akkor miért nem változtatják meg a követelményeket?

A régi, ma már elavult gépeken valóban igaz, hogy nehéz feladat műszaki intézkedésekkel emelni a termelékenységet. Azt már ők is tudják, hogy a szövőde állandóan emelkedő fonalvastagsága mellett a gépgyorsítás sem megoldás. Az üzem műszaki gárdájának viszont mégis csak fel kellene figyelnie és meg kellene találnia a megoldást. Mert a száz százalék alatt teljesítők magas száma azt bizonyítja, hogy az elhangzott panaszok zömmel helytállók és jogosak.

Méry Éva

Érdemes tanulni

Ismeretes, hogy az idén új felvételi rendszert vezettek be az egyetemeken és a főiskolákon. A Dél-Magyarország hasábjain is számos cikk jelent meg erről. A szabad pártnapokon és párttaggyűléseken, valamint a tömegszervezetek összejövetelein is gyakran szóba került ez a probléma. A szegedi városi párt-végrehajtóbizottság tanácskozott az új felvételi rendszer megvalósításának előkészítéséről és később a végrehajtás tapasztalatairól.

A felvételek már befejeződtek — a fellebezéseket most bírálják el a minisztériumokban — s az új felvételi rendszer első alkalmazásának tapasztalatait az illetékesek most tanulmányozzák és elemzik. Anélkül, hogy az új felvételi rendszer tapasztalatainak összegezésére törekednénk, az eredmények birtokában megállapíthatjuk, hogy a felvételek új rendje bevált. Ezt bizonyítja az az általános tapasztalat, hogy a legjobb tudást nyújtó, a legjobb magatartású tanulókat vették fel és hogy a Szegeden felvett 1170 első éves tanuló fele fizikai dolgozó gyermeke. Ez az eredmény a vizsgabizottságok és a felvételi bizottságok jó munkáján felül tükrözi a felsőoktatási intézmények állami vezetőinek és pártszervezeteinek igen jó, körültekintő felkészülését az új feladatok megoldására.

A létszámkeret az egyetemeken és a főiskolákon évről évre emelkedik. Pár évvel ezelőtt a József Attila Tudományegyetemnek 1200—1300 nappali hallgatója volt. Az új tanévtől a számuk 2000. A tanárképző főiskolán nemrégen 500 hallgató tanult. Most, az új tanévtől kezdve: 1050. Közben újabb két felsőfokú tanintézet nyílt Szegeden, a Felsőfokú Vasútforgalmi és a Felsőfokú Tartósító és Húsipari Technikum. A pártunk VIII. kongresszusán elfogadott határozat megvalósulását bizonyítja ennek a két új tanintézménynek a létesítése is. A kongresszus határozatai a többi között kimondják, hogy »oktatási intézményeinket úgy fejlesszük, hogy elegendő számban legyenek mérnökeink, szakembereink, kutatóink a technikai és a kulturális haladás igényeinek kielégítésére. Ezért a jelenleginél lényegesen többet áldozunk a szakemberképzésre, a felsőoktatás fejlesztésére... Nagy erőfeszítéseket teszünk a kollégiumi ellátottság megjavítására. Fokozatosan rátérünk az ingyenes oktatásra«. Pártunk VIII. kongresszusa óta mindössze háromnegyed év telt el, de máris valósággá kezd válni az idézett határozat is. A szavak tettekké érnek.

Az új felvételi rendszerrel szoros kapcsolatban áll a hallgatók szociális helyzetének javítása. A művelődésügyi miniszter utasítást adott ki »a felsőoktatási intézmények nappali tagozatos hallgatói részére juttatható állami támogatásokról«. Országosan mintegy 80 ezer egyetemen, főiskolán tanuló diák szüleinek anyagi megterhelésén könnyít ez, és a fiatalok számára gondtalanabb tanulást biztosít. Szocialista államunk és kormányunk igen nagy anyagi áldozatokat hoz annak érdekében, hogy még több diák kapjon helyet a diákotthonokban.

A tandíjcsökkenés is minden diákot érint. Főként természetesen a szülőket. Többen kapnak tanulmányi ösztöndíjat is. A diákotthonba való felvételt és a tandíjkedvezményt, valamint a kedvezményes étkezésre vonatkozó rendelkezést szocialista demokratikus szellem hatja át. Előnyben részesülnek ugyanis az alacsony jövedelmű fizikai dolgozók gyermekei, s az állami támogatás szempontjából az egy családtagra eső átlagjövedelmet veszik figyelembe.

A múlt tanév elején a diákotthonok férőhely száma a három szegedi felsőoktatási intézményben 1503 volt. Az új tanévben 2046 lesz. Szeptember 1-én adják át a tanárképző főiskola igen szép és nagyon korszerű új kollégiumát. A jövő év végére készül el a tudományegyetem 304 férőhelyes új diákotthona.

Jól tudjuk, a mostani elhelyezési lehetőségek még nem elégítik ki az igényeket. Mondhatjuk azonban, hogy lényeges javulást értünk el e téren is. De az albérleti teher súlyát sem érzik majd annyira azok a diákok, akik kollégiumban nem kapnak elhelyezést, mint eddig. Az egy főre eső családi jövedelem alapján ugyanis 250—350 forint pénzbeli támogatást kapnak az államtól, s azonkívül 4 forintért ebédet és 2,50 forintért vacsorát. Az idézett rendelet megjelenéséig a Szegedi Orvostudományi Egyetemen 520 hallgató részesült napi egyszeri és még kevesebben kétszeri étkezésben. Az új tanévtől körülbelül 1100 hallgató kap ellátást. Ebből 640-en napi háromszori étkezésben részesülnek. A tudományegyetemen tavaly 1200 hallgató kapott étkezést. Az új tanévtől 1800-an, s közülük 900-an napi háromszor. A többiek kedvezményesen naponta egyszer-kétszer. A tanárképző főiskola 1050 hallgatója közül több mint 800-an kapnak majd menzaellátást.

Magától értetődik, hogy a mintegy 4200 egyetemi és főiskola hallgató ellátásához nem elegendő a korábbi étkezési kapacitás. Bővíteni és korszerűsíteni kell az élelmezési felszerelést, s ez újabb beruházásokat igényel. Így például a József Attila Tudományegyetemen a tanév kezdetéig több mint félmillió forintot fordítanak étkeztetési beruházásokra. A többi felsőfokú tanintézményben is nagy összegű beruházásokra kerül sor.

S az állami támogatás másik formáját, a tanulmányi ösztöndíjakat is jelentősen kiterjesztik és összegüket emelik. Tanulmányi ösztöndíjat a jó, jeles és kitűnő rendű tanulók, valamint az első évesek közül azok — szinte az összes! — akik a felvételi vizsgán 14, — illetve a tavaly előzetesen felvettek 16 — pontszámot értek el. A tanulmányi eredménytől függően 150—300 forint a tanulmányi ösztöndíj összege. Korábban a jórendűek sem kaptak minden esetben általános tanulmányi ösztöndíjat. Most 250 forintot kapnak majd.

Az orvosegyetemen összehasonlító számítást végeztek. Ebből kiderült, hogy amíg a tavalyi tanévben a közel 1400 hallgató közül 480 hallgató részesült általános tanulmányi ösztöndíjban — az új rendelet alapján körülbelül 1050-en kapják majd meg. Ennek évi összege körülbelül 2 millió forint lesz. Tavaly szociális támogatásban részesült 400 fő, 600 ezer forintnyi összegben. Most körülbelül 1100-an kapnak — körülbelül évi 3 millió forint összegben — ilyen támogatást. Mindehhez még hozzá kell számítani, hogy a tandíj kevesebb lesz, mint korábban.

Az elégtelen rendű tanulók tandíja a szülők összjövedelme arányában félévenként 500, az elégséges rendűeké 250—450, a közepes rendűeké pedig 150—350 forint. Ezenkívül még Népköztársasági Tanulmányi ösztöndíj — egyezer, illetve hétszáz forint — és a Társadalmi ösztöndíj adományozható az arra érdemes hallgatóknak.

Még rosszindulattal sem lehet azt állítani, hogy nem érdemes tanulni nálunk a fiataloknak. Társadalmunk érdeke úgy kívánja, hogy minél több jóképességű szakemberrel rendelkezzen a gazdasági, kulturális és politikai vezetés. Így nálunk a tanulás egyéni és társadalmi érdek is. Egyre kevesebb terhet jelent a taníttatás az egyénre, a szülőre nézve, s egyre több és nagyobb terhet vállal magára népi államunk.

Nagyon fontos, hogy felsőoktatási intézményeink jól felkészüljenek a sokrétű feladatok lebonyolítására. Ehhez vegyék igénybe a társadalmi segítséget.

Sárközi István,
a városi pártbizottság munkatársa

Traktorosok vetélkedője Dorozsmán

A járási tanács Kiskundorozsmán, a József Attila Tsz területén mintegy 10 holdon tegnap rendezte meg a tszek és gépállomások traktorosainak járási versenyét. *A versenyen tizenheten vettek részt gépeikkel.* Az első helyet az újszentiváni Új Élet Tsz traktorosa, *Balla* László érte el 86,5 ponttal. Két ekevasas Bjelorusszal dolgozott nagyon szépen. Edzője *Török* László volt, aki a versenyre nagyon előkészítette az első helyezést elért traktorost. A második helyen 77,7 ponttal *Pocos* Emil, a röszkei Kossuth Tsz traktorosa végzett. Edzője *Ördög* Károly volt. Harmadik helyezést ért el 74,2 ponttal *Lestyán* György, a Kiskundorozsmai Gépállomás traktorosa, edzője *Ábrahám* Vince előkészítésével. A negyedik helyen 69,7 ponttal *Lele* Antal, az újszentiváni Új Élet Tsz traktorosa végzett. Edzője *Török* Antal volt. Az első helyezést elért traktorost 1500, a másodikat 1000, a harmadikat 800 forinttal jutalmazták. Ugyancsak 800 forintos jutalomban részesült az első helyezést elért traktoros edzője, *Török* Antal is.

A traktorosok versenye *kitűnően* sikerült, jó volt a szervezés, csak az a baj, hogy *nem minden gépállomás* képviseltette magát, noha a távolmaradottak beneveztek a versenyre. Nem vett részt a versenyen a sándorfalvi, a kisteleki és a deszki gépállomás sem. A jó helyezés lehetőségétől pedig egyetlen traktorost sem tarthat távol az említett gépállomások vezetősége. Ezeket a gépállomásokat távolmaradásukért bizony nem illeti dicséret.

Közönség a vízben — színészek a szárazon

A Fürdők és Hőforrás Vállalat igazgatósága ötletes kezdeményezéssel szombaton és vasárnap délutánonként néhány szegedi színész kabaréműsorával szórakoztatja a meleg vizű medencében hűsölő közönséget. A színészeknek is jól jön ez a kis beugrás — no nem a vízbe, csak a medence fölé állított »világot jelentő deszkákra«. Műsoruk ugyan tarka is meg barka is, de gondolják, a kritikus úgysem ugrik miattuk a vízbe, a közönség pedig nem mászik ki a hőségbe. A siker forró — milyen is lehetne a tűző napon? Akinek pedig e műfajban is van valamilyen igénye — az menjen a víz alá?!

Ősszel partvédelmi munkák kezdődnek a Sárga-üdülőtelepnél

Lapunkban már többször foglalkoztunk a Tápé előtti Sárga-üdülőtelep Tisza-part felőli részének évről évre történő pusztulásával. A Tisza és a Maros összefolyása ugyanis ezen a részen erősen rombolja a partot, s hovatovább elmossa az üdülőtelepet, s ha időben nem készülnek fel a partrész megerősítésére.

Az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság még az ősszel hozzákezd ennek a partszakasznak a megerősítéséhez. Jelenleg a munka megkezdéséhez szükséges feltételeket teremtik meg. Előre láthatólag a munkálatok több millió forintba kerülnek, s ezt az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság egymaga nem tudja vállalni, mert a munka megkezdését nem sürgetik árvízvédelmi okok. Ezért megalakult most a Sárga-üdülőtelep partvédő társulata, amely anyagiakkal, s főleg társadalmi munkával járul majd hozzá a partvédelemhez. A munkálatok elvégeztetéséhez bizonyos összeggel hozzájárul a városi tanács is.